

TOR:s yttrande

Utlandsbeskattning I — BRÅ PM 1980:3

Första arbetsgruppen inom brottsförebyggande rådet (BRÅ) har i rubricerad utredning — med anslutning av rådets styrgrupp — föreslagit vissa åtgärder med syfte att inom område för utlandsbeskattning motverka förfarande varigenom luckor i lagstiftningen utnyttjas för skatteundandragande.

Sedan TOR beretts tillfälle inkomma med yttrande över förslagen får förbundet anföra följande.

Arbetsgruppen inom BRÅ konstaterar att de grövre formerna av internationella skatteundandraganden inte går ut på att man inom ramen för gällande rätt företar transaktioner som minskar det svenska beskattningsunderlaget, utan att man istället sätter de materiella reglerna ur spel genom undanhållande av den information som behövs för att reglerna skall kunna tillämpas. Mot den bakgrunden föreslår arbetsgruppen en skärpning av kraven på den skattskyldiges medverkan i utrednings- och bevisfrågorna.

Sålunda föreslår arbetsgruppen en regel som inte medger avdragsrätt för ränta, immateriella rättigheter och vissa tjänsteprestationer som går till mottagare i lågskatteländer därest inte den skattskyldige på ett övertygande sätt bevisar att transaktionerna inte har skatteflyktskaraktär.

Vidare föreslår arbetsgruppen en annan bevisregel för att underlätta för det allmännas representant att föra talan i mål om s k omfaktureringsaffärer. Arbetsgruppen föreslår här att kravet om påvisad intressegemenskap slopas i de fall där den utländske handelspartnern är etablerad i ett lågskatteland.

Vid sidan av dessa regler föreslår arbetsgruppen att det införes bestämmelser som skärper kraven på de skattskyldigas medverkan när det gäller utredning i skatteärenden med utländsk anknytning.

Förbundet finner i sak i stort sett inte något att erinra mot ovan angivna förslag, som dock endast i begränsad utsträckning torde komma att tillämpas i första instans. I många fall torde emellertid reglerna bli svåra att tillämpa och kräva närmare anvisningar och förtydliganden för att inte skapa utrymme för godtycke. Detta gäller bl a betr vilka länder som är att betrakta som lågskatteländer.

I ett särskilt avsnitt föreslår arbetsgruppen en skärpning av den s k ettårsregeln. Arbetsgruppen föreslår att skattefriheten skall göras beroende av att utlandsvistelsen verkligen varar minst ett år. Vidare anser arbetsgruppen att det bör införas en regel som klart anger i vilken omfattning utlandsvistelsen får avbrytas för tillfälliga besök i Sverige. Arbetsgruppen anser att gränsen här bör sättas till 52 dagar för helt år räknat.

Förbundet anser — i likhet med vad som anförts i avgiven reservation — att det kan ifrågasättas om det är rimligt att denna regel blir föremål för översyn i samband med skapande av regler för beivrande av ekonomisk brottslighet. De föreslagna reglerna skulle bli även komma att skapa problem vid jämkning av preliminär skatt. Detta gäller såväl prövning av framställning om skattebefrielse som tillämpningen av meddelade befrielsebeslut. Förbundet delar således inte arbetsgruppens uppfattning att ettårsregeln i detta sammanhang bör bli föremål för detaljmässiga ändringar.

Däremot anser förbundet att ettårsregeln — mot bakgrunden av de stora skattemässiga och andra ekonomiska fördelar som den innebär — bör bli föremål för en total översyn där man bli betraktar den fortgående internationaliseringen av arbetsmarknaden och där utbyggnaden av snabba kommunikationer minskar avstånden mellan länderna.

Därest arbetsgruppens förslag skulle läggas till grund för lagstiftning bör — i avvaktan på föreslagen total översyn av ettårsregeln — möjlighet till dispens kunna medges.